

IL PIÙ BEL NOME

The title is presented in a bold, black, sans-serif font. The words 'IL PIÙ BEL' are on the left, and 'NOME' is on the right. The word 'NOME' is significantly larger and is surrounded by ten stylized starburst or snowflake-like graphics, each composed of six dots connected by lines, arranged in a circular pattern around the word.

Òpera barroca d'Antonio Caldara (1708)

Direcció musical **David Magrané**
Direcció escènica **Josep Maria Mestres**

Índex

Fitxa artística	3
Calendari	4
L'oportunitat de la proposta	5
Format	6
L'obra	7
L'argument	8
La música	9
L'autor	10
Currículums	11
<i>Il più bel nome, vist pels seus directors</i>	19
Fitxa tècnica	22

Fitxa artística

Direcció musical	David Magrané
Direcció escènica	Josep Maria Mestres
Venere (soprano)	Maite Pérez
Giunone (soprano)	Mireia Bonet
Ercole (soprano)	Mercè Baiget
Paride (alto)	Montserrat Bertral
Il Fato (tenor)	Josep Fort

Cor Ciutat de Tarragona (director, Josep Prats)

Jove Orquestra de Cambra de la Ribera d'Ebre (JOCRE)

Vestuari i escenografia	Núria Baixeras
Il·luminació	Anton Baixeras
Ajudant de direcció	Montse Colomé
Traducció	Miquel Desclot

Calendari

L'obra es representarà els dies **3 i 5 de novembre de l'any 2006**, dins la programació d'hivern del **Teatre Metropol de Tarragona** i del XI Festival d'Òpera de Butxaca i Noves Creacions 2006.

Hi ha prevista una representació al Teatre Bartrina de Reus el dia 24 de febrer de 2007.

Durant l'any 2007, Drama9 promourà la representació d'*Il più bel nome* en diverses sales de Catalunya, algunes de les quals s'han mostrat interessades en la proposta.

L'oportunitat de la proposta

Il più bel nome és una obra d'una importància històrica cabdal. Es tracta de la primera òpera italiana representada a Catalunya. Aquesta representació va tenir lloc el 2 d'agost de 1708 a la Llotja de Mar de Barcelona i va ser un regal de la ciutat a l'arxiduc Carles d'Àustria, qui en aquell moment residia amb la seva cort a la ciutat comtal, en plena guerra de successió a la corona d'Espanya, amb motiu de l'arribada de la seva esposa Elisabet Cristina de Brunsvic.

La figura de Carles III, proclamat rei per les corts catalanes l'any 1706, va representar una concepció de govern respectuosa amb la diversitat dels territoris i enfrontada, per tant, al centralisme uniformitzador de Felip V. Dues maneres diferents d'entendre la convivència entre els pobles que avui es tornen a posar de manifest. (Un tema, d'altra banda, que va estudiar a fons, des del vessant històric, econòmic i polític, Ernest Lluch, impulsor també de la recuperació de compositors i música catalana d'aquell temps.)

L'obra no ha estat representada des d'aquell estiu de 1708. David Magrané, responent a l'interès d'Antoni Negre i Villavecchia, s'ha encarregat de l'edició de la partitura a partir del manuscrit existent al Conservatori de Brussel·les.

Format

Hi participen cinc cantants, orquestra de cambra i cor.

És un espectacle global, amb la màxima ambició artística, on cantants, músics i director estan plenament

incorporats. Té una durada de 120 minuts.

Josep Maria Mestres i David Magrané presenten l'obra des d'una perspectiva global i aprofundint en l'essència musical i escènica del barroc. L'escenificació pretén ser la justa per tal de fer entenedora la trama i mantenir tot l'interès per l'obra musical, cuidant la creació des de tots els punts de vista, musical, dramàtic, plàstic, literari... No vol ser una representació realista sinó una posada en escena que creï, amb pocs mitjans, un ambient confortable en què l'espectador-oïdor es trobi immers.

Amb la traducció dels textos al català feta pel poeta Miquel Desclot, presentada en el programa de mà i per mitjà de sobretitulació, el públic gaudirà còmodament de l'argument de l'obra, de la música i de la poesia.

L'obra

La música és d'Antonio Caldara, un dels compositors més importants del barroc italià, i té l'estructura característica d'aquest període en la qual s'alternen recitatius i àries *da capo*. El llibret és del poeta Pietro Pariati.

Es tracta d'una òpera en un acte, de prop de dues hores de durada. De tema mitològic, l'escena es desenvolupa als Camps Elisis i el text conté referències al riu i a la terra de l'Ebre. Hi intervenen cinc personatges, un cor i una orquestra de cambra.

L'argument

Personatges:

Venus (soprano)

Juno (soprano)

Hèrcules (soprano)

Paris (alto)

El Fat (tenor)

Als Camps Elisis, Venus i Paris conversen sobre l'amor. Venus explica les dues menes d'amor: l'amor veritable, el que dura per sempre, i l'altre, que s'inflama molt ràpid però s'acaba aviat.

Hèrcules i Juno s'indignen perquè Venus compara la bellesa amb el sol i s'esforcen a fer veure com n'és d'efímera, la bellesa, i que gran és la virtut i la justícia.

La discussió puja de to. Les deesses deleguen en els herois la defensa dels seus arguments, sense aconseguir cap resultat. Apareix el Fat, el qual demana calma i s'erigeix en àrbitre de la contesa. Llavors, anuncia que hi ha una Deessa més sublim que les allí presents.

Davant la insistència, el Fat desvela que el nom esperat és Elisa. Explica que regna "on l'Ebre fa el seu curs". Tots reconeixen la gran sort dels qui habiten aquella terra.

Les deesses i els herois, convençuts de les virtuts de la nova reina, es consagren a Elisa. El Fat convoca tothom a festejar-ne el nom i vaticina que la unió d'Elisa amb Carles serà fructífera.

La música

Ens trobem davant d'una obra rica en matisos i molt variada en la utilització que Antonio Caldara fa de la considerable plantilla instrumental. Aquest n'és un dels aspectes més destacables. Semblaria que per a una obra escrita per encàrrec, i amb una durada molt inferior al que solia ser habitual en una òpera d'argument independent, els mitjans emprats per l'autor haurien de ser més aviat modestos. Tot el contrari. Il più bel nome demana més varietat d'instruments que moltes òperes de, posem pel cas, Händel, i en fa un ús en tant que solistes molt remarcable. Aquesta voluntat de l'autor per la varietat sonora, fa que pràcticament cap ària sigui igual que una altra, ni pel que fa al timbre ni al seu caràcter, i que l'obra ens aporti una novetat constant afegida a la del propi fil argumental.

L'autor

ANTONIO CALDARA
(Venècia, c. 1670-Viena, 1736)

"Compositor italià. Essent un dels autors més prolífics d'aquesta seva generació tan inusualment productiva, Caldara va ocupar importants càrrecs a Màntua, Roma i Viena, en un moment en el qual la música vocal italiana estava experimentant un procés de ràpida evolució." (The New Grove, Dictionary of Music & Musicians)

Va ser probablement deixeble de Legrenzi a Sant Marc, a la seva ciutat natal, on havia destacat com a violoncelista i violista, així com a clavecinista i organista. El 1699 va ser nomenat Mestre de Capella del Duc de Màntua Ferdinando Carlo, l'últim dels Gonzaga, càrrec que va deixar el desembre de 1707 degut a les dificultats econòmiques del seu amo – dificultats que, d'altra banda, el van conduir amb tota probabilitat a una mort envoltada de misterioses circumstàncies l'any següent. Així, per la primavera de 1708, trobem Caldara a Roma, lloc on va poder fer coneixença de Corelli, Händel i d'Alessandro i Domenico Scarlatti entre d'altres personalitats del món musical del moment.

L'estiu de 1708, aprofitant que Roma estava amenaçada per les tropes austríaques, Caldara es va traslladar a Barcelona per a visitar la cort de Carles III, en un moment de la Guerra de Successió al tron d'Espanya on els esdeveniments polítics i militars encara no apuntaven desfavorablement a les pretensions del germà petit de l'emperador austríac. Així doncs, el 2 d'agost, va tenir lloc la representació de la que sembla va ser la primera òpera italiana escrita a Espanya i de la qual Caldara en fou l'autor: *Il più bel nome*, que va formar part de les celebracions per al casament de l'Arxiduc amb Elisabeth von Brunswick. Podria ser que Caldara fos alhora l'autor de l'òpera *Imeneo*, que es va representar, també a Barcelona, per la Mare de Déu d'agost del mateix any, així com que fos a Barcelona on va compondre les obres que d'ell s'hi van representar l'any següent: *Il nome più glorioso* i el segon acte de *Atenaide*.

El 1709, altra vegada a Roma, Caldara va ocupar el càrrec de Mestre de Capella del Príncep Ruspoli. El 1712 va provar que el nou emperador austríac i vell conegut de Barcelona, Carles III d'Espanya i ara Carles VI d'Àustria, el nomenés Mestre o Vicemestre de Capella. No se'n va sortir fins al 1716, moment a partir del qual va dedicar-se en cos i ànima a proveir de música la cort vienesa fins al moment de la seva mort el 28 de desembre de 1736.

Currículums

David Magrané, director musical

Inicià els estudis de solfeig i piano als 14 anys. L'any 1981 ingressà al Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona on el curs 1993-94 va completar els estudis superiors de direcció d'orquestra amb Salvador Mas i el 1996-97 els de composició i instrumentació amb Carles Guinovart.

La seva formació musical es completa amb diversos cursos de composició i direcció entre els quals destaca l'impartit per Helmut Rilling a Santiago de Compostela al setembre de 1992.

L'any 1984 fundà la Camerata de Barcelona, conjunt al front del qual va realitzar actuacions durant els següents anys arreu de Catalunya i també a l'estranger, que va tenir com a fita més important la participació en el *Festivale de Musique et d'Art Barroque en Tarantaise*. En aquest festival internacional el grup obtingué un gran èxit tant de crítica com de públic, i tingué l'oportunitat de col·laborar amb solistes de prestigi internacional com el clavecinista suís Georges Kiss o el clarinetista francès Bernard Groud. David Magrané va dirigir també la Camerata Monteverdi, de Castelldefels, grup especialitzat en la interpretació amb instruments originals amb el qual va realitzar diferents produccions de manera regular. L'any 1996 la Camerata Monteverdi va ser seleccionada per a participar en la modalitat *Fringe* del Festival de Música Antiga de La Caixa.

Des de l'any 2000 fins al 2004 ha dirigit l'Orquestra del Conservatori de Tarragona, on a més ha sigut professor de música de cambra. Dirigeix també la Jove Orquestra de Cambra de la Ribera d'Ebre (JOCRE). Amb cadascuna d'aquestes formacions presenta tres programacions anuals. L'estiu del 2001 va interpretar el *Requiem* de Mozart a l'Auditori Nacional d'Andorra amb la JOCRE i el Cor Nacional dels Petits Cantors d'Andorra.

Com a instrumentista de trompa ha col·laborat, entre d'altres, amb formacions de prestigi com l'Orquestra Ciutat de Barcelona, sota la direcció d'Antoni Ros Marbà i l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu, sota la direcció d'Enrique Ricci.

Durant cinc anys va dirigir la "Coral Impromptu", realitzant concerts arreu de Catalunya i en col·laboració amb la "Camerata de Barcelona".

En el terreny de la composició, ha escrit diverses obres, tant de cambra com simfòniques, vocals, i també per a cobla, algunes de les quals han estat estrenades amb notable èxit. L'any 1997 la "Fundación Juan March" li va encarregar la composició d'un quintet de corda, obra que, amb el títol de *Quintet N°1 "jocs de contrapunts"*, va ser estrenada a Barcelona l'abril de 1998 dintre del cicle dels Solistes de l'OBC, i a Madrid l'abril de 2000 a l'auditori de la mateixa fundació. El febrer d'enguany es va estrenar al Palau de la Música de Barcelona l'obra "*Nicht so traurig...*", per a orgue sol. L'intèrpret va ser David Malet, qui n'és també el dedicatari.

Josep Maria Mestres i Illamola, director d'escena

Llicenciat en Ciències de l'Educació per la Universitat de Barcelona i en Interpretació per l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona.

Ha estat membre de la companyia Zitzània Teatre (1990-98), membre fundador de la companyia Kràmpack (1994-97) i director-fundador de l'Aula de Teatre de la Universitat Pompeu Fabra (1995-99).

Ha impartit cursos d'Interpretació i Direcció d'Escena tant a l'Estat Espanyol com a l'estranger, i col·labora assiduament com a professor a l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona.

Ha dirigit els següents espectacles:

- 2005 **PARADÍS** de Jordi Galzeran i Esteve Miralles. Música d'Albert Guinovart. Bitó Produccions. Temporada Alta. Teatre de Salt. Teatre Condal.
- 2005 **LES VARIACIONS GOLDBERG** de George Tabori. Teatres de la Generalitat Valenciana. Teatre Rialto. (Premi a la Millor Direcció als Premis de les Arts Escèniques de la Generalitat Valenciana).
- 2005 **UN MATRIMONI DE BOSTON** de David Mamet. Teatre Lliure.
- 2005 **LA XARXA** de Joan Brossa. Espai Brossa.
- 2004 **EL OTRO LADO DE LA CAMA** de David Serrano, versió de Roberto Santiago. Teatro Amaya (Madrid)
- 2004 **EL RETABLO DE MAESE PEDRO** de Manuel de Falla
TERRASANTA de Bruno Dozza (Festival Internacional de Piano de Lucena)
- 2003 **EL TINENT D'INISHMORE** de Martin McDonagh. Teatre Nacional de Catalunya.
- 2003 **ROMEU I JULIETA** de William Shakespeare. Cia. Teatre Lliure. Teatre Fabià Puigserver.
- 2002 **PALLASSOS. FORUM 2MIL I PICO** d'Oriol Boixader, Josep Maria Mestres i Joan Montanyès. Monti i Cia. Teatre Lliure. Teatre Fabià Puigserver.
- 2002 **NO ES TAN FACIL** de Paco Mir. Teatro Muñoz Seca. Madrid.
- 2002 **SUEÑOS & FOLIAS. Raices y Memoria de la Hesperia Perdida.** Direcció musical de Jordi Savall. Teatro Liceo. Salamanca 2002.
- 2002 **LA FILLA DEL MAR** d'Àngel Guimerà. Teatre Nacional de Catalunya.
- 2002 **23 CENTIMETROS** de Carles Alberola i Roberto Garcia. Pentación. Teatro Reina Victoria. Madrid.
- 2001 **UNES POLAROIDS EXPLÍCITES** de Mark Ravenhill. Cia. Teatre Lliure. Lliure de Gràcia.
- 2001 **TOT LLOLL** de Lloïl Bertran, Guillem-Jordi Graells i Josep Maria Mestres. Cia. Lloïl Bertran. Teatre Poliorama.
- 2001 **LA BELLA HELENA** d'Offenbach, Meilhac i Halévy. 3xtres. Teatre Victòria.
- 2000 **23 CENTÍMETRES** de Carles Alberola i Roberto Garcia. Bitó Produccions / Albena. Teatre Poliorama.
- 1999 **NO ÉS TAN FÀCIL** de Paco Mir. El Tricicle / Vània Produccions. Teatre Capitol.
- 1999 **FASHION, FEELING, MUSIC** de Lluís Hansen, Josep Maria Mestres i Carles Puértolas. Cia. Teatre Lliure. Teatre Lliure.
- 1999 **CANTONADA BROSSA** de Joan Brossa. (Co-dirigida amb d'altres directors) Cia. Teatre Lliure. Teatre Lliure.
- 1998 **SALVATS** d'Edward Bond. Cia. Zitzània Teatre. Teatre Lliure.

- 1997 **HOLA BRECHT** sobre textos de Bertold Brecht. Cia. Zitzània Teatre. Artenbrut.
- 1997 **FUM, FUM, FUM** de Jordi Sànchez. Centre Dramàtic de la Generalitat de Catalunya. Teatre Romea.
- 1997 **KLOWNS** de Joan Montanyès i Josep Maria Mestres. Monti & Cia. Teatre Lliure. (Premi Especial de la Crítica de Barcelona)
- 1996 **DAKOTA** de Jordi Galzeran. 3xtres. Teatre Poliorama. (Premi Butaca a la Millor Direcció)
- 1995 **A L'EST DE QUALSEVOL LLOC** d'Edward Thomas. Zitzània Teatre. Mercat de les Flors.
- 1994 **KRÀMPACK** de Jordi Sànchez. Cia. L'Idiota. Festival de Sitges 1994. Villarroel Teatre. (Premi Especial de la Crítica de Barcelona)
- 1994 **ENEMIC DE CLASSE** de Nigel Williams. Zitzània Teatre. SAT. Teatre Lliure.
- 1993 **YVONNE, PRINCESA DE BORGONYA** de Witold Gombrowicz. Cia. Rebeca de Winter. (Premi Especial de la Crítica de Barcelona)
- 1993 **LA LLOLL, UN XOU BEN VIU**. Cia. Lloïl Bertran. Teatre Condal. (Premi FAD)
- 1992 **LA INFANTICIDA** de Víctor Català. Centre Dramàtic de la Generalitat de Catalunya. Teatre Romea i Teatre Lliure.
- 1992 **FEMINISTA** de Santiago Rusiñol. CDGC. Teatre Romea.
- 1991 **NEGRONI DE GINEBRA** de Maria Antònia Oliver. Cia. Zitzània Teatre. Teatre Alegria.
- 1991 **REIVINDICACIÓ DE LA SENYORA CLITO MESTRES** de Montserrat Roig. CDGC. Teatre Romea.
- 1990 **GRAN IMPRECACIÓ DAVANT LA MURALLA DE LA CIUTAT** de Tankred Dorst. Cia. Zitzània Teatre. Teatre Adrià Gual. (Premi Especial de la Crítica Serra d'Or.)
- 1988 **FANTASIO** d'Alfred de Musset. Teatre Adrià Gual. (Premi Adrià Gual 1985)

Com a actor ha treballat en els espectacles:

- 2001 **L'ADÉU DE LUCRÈCIA BORJA** de Carles Santos i Joan Francesc Mira. Cia. Teatre Lliure. Teatre Fabià Puigserver. Dir.: Carles Santos.
- 1997 **HOLA BRECHT**, espectacle musical sobre textos de Bertold Brecht i músiques de Weill, Eisler, Dessau i Puértolas. Dir.: Josep Maria Mestres.
- 1994 **LES ALEGRES CASADES DE WINDSOR** de William Shakespeare. Dir.: Carme Portacelli.
- 1995 **ESTRÉS D'AMOR**. Cia. La Canyí. Dir. Helena Ramada. Teatre Lliure.
- 1988 **PELS PÈLS / POR LOS PELOS** de Paul Pörtner. Cia. El Tricicle/Anexa. Dir.: Pere Planella. Teatre Victòria. Teatro Figaro.
- EL BON DOCTOR** de Neil Simon / Anton P. Txèkhov. Dir.: Pere Planella. Teatre Regina. Teatre Condal.

Maite Pérez i Rojals, soprano

Inicia els estudis musicals a l'edat de 7 anys. El seu interès per la música la portarà a cantar en cors i a estudiar cant i piano. Treballarà amb Teresa Català, Mercè Obiol i Enriqueta Tarrés amb qui acabarà la carrera de cant. Paral·lelament es llicenciarà com a professora de llenguatge musical.

Ha realitzat cursos de perfeccionament amb C. Bustamante, Zamira Barquero, W. Rieger, A. Mateu i F. Poyato...

Especialitzada més en lied i música de cambra, ha col·laborat amb la JOCRE (orquestra de cambra de la Ribera) en diverses produccions (misses, oratoris i òperes barroques com La Passió segons Sant Joan de J.S. Bach, La Missa Nelson de J. Haydn, l'òpera *Il Più bel nome* de A. Caldara,..)

Actualment és professora de llenguatge musical i conjunt coral al Conservatori de la Diputació d Tarragona a Reus. També, forma duet amb la pianista Elisa Huguet i trio amb Josepa Fernandez i Xavier Bofarull al clarinet.

Mireia Bonet i Rebollo, soprano

Neix a Sabadell on inicia els estudis musicals al Conservatori Municipal de la ciutat. Més tard, comença els estudis de piano amb Anna Fernández de l'Acadèmia Marshall de Barcelona, dirigida per Alicia de Larrocha. Simultàniament cursa estudis de cant amb Montserrat Aparici a la mateixa Acadèmia Marshall. Seguidament rep classes de perfeccionament tècnic i estilístic de la soprano Mercè Baiget. Perfecciona els seus estudis especialitzant-se en cant renaixentista i barroc a Itàlia amb la soprano Cristina Miatello, primer a la Scuola Civica de la ciutat de Milà durant dos anys i posteriorment a Verona, al Conservatorio E. F. dall'Abaco on obté la titulació de la dita especialitat fent el Corso Triennale Sperimentale a Indirizzo Filologico per Strumentisti e Cantanti.

Ha format part de diversos cors de cambra i grups vocals com el Cor Lieder Càmera de Sabadell, la Capella de Música de Santa Maria del Mar de Barcelona, el grup vocal Ex Audi Nos, el grup vocal Ars ad Libitum del qual fou cofundadora i el cor de cambra Ars Vocalis, entre d'altres. És membre col·laborador del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana. És fundadora del grup vocal *Il Ritorno*.

Com a solista té una àmplia experiència en diversos àmbits : ha estat membre dels Joves Intèrprets d'Òpera de Barcelona, amb els quals ha participat en la producció d'òperes com *Le nozze di Figaro* (Mozart), *Hänsel und Gretel* (Humperdinck), *Così fan tutte* (Mozart), entre d'altres. Ha interpretat arreu papers en òperes diverses, com *Dido & Eneas* (Purcell), *The Fairy Queen* (Purcell), *Celos aún del ayre matan* (Hidalgo), *L'Orfeo* (Monteverdi), entre d'altres. Ha participat en l'espectacle *La Pantera Imperial* de Carles Santos i a l'espectacle d'opereta *El nebot d'Offenbach* dirigit per Pere Sagristà i Mercè Baiget. En l'àmbit cambrístic, ha fet nombrosos concerts interpretant música del Renaixement francès i anglès (*Claude le Jeune, Sermysy, Clemens non Papa, Certon, Willaert, Morley, Wilkinson*, entre d'altres), música madrigalística del Renaixement i del primer Barroc italians (*Marenzio, Peri, Caccini, Monteverdi, Strozzi*, entre d'altres), així com música medieval i renaixentista espanyola i catalana (*Llibre Vermell de Montserrat, Mateu Fletxa el Vell, Brudieu, Tomás Luis de Victoria, Lobo, Guerrero*, entre d'altres). En l'àmbit de l'oratori i la cantata ha interpretat obres de nombrosos compositors i estils, destacant

obres de *Monteverdi, Scarlatti, Marcello, Casanoves, Vivaldi, Bach, Händel, Caldara, Campra, Haydn, Mozart, Mendelsshon, Rossini i Britten*, entre d'altres.

En l'àmbit docent, imparteix classes de cant i tècnica vocal a la Coral Sant Jordi i a l'Orfeó Català.

Mercè Baiget i Solé, soprano

Inicia els estudis musicals al Conservatori de Música de Tarragona. Estudia piano amb J. A. Calvo i Núria Delclòs, amb qui finalitza els estudis de grau mig. Posteriorment inicia estudis de cant amb M.D. Aldea. Es trasllada a Barcelona i estudia amb M. Sabartés i C. Bustamante. Obté el títol superior de cant en el Conservatori Superior de Música del Liceu.

A Padova(Itàlia) rep classes de C.Miatello, la qual li proposa la realització del "Corso triennale ad indirizzo filologico" en la especialitat de cant barroc que durant tres anys realitzarà a Verona(Itàlia).

Ha estat membre de l'Aula d'Òpera del Conservatori del Liceu de Barcelona i ha participat com a cantant solista en les següents òperes : *Die Schauspieldirektor* (W.A.Mozart), *Hänsel und Gretel* (E. Humperdinck), *Il filosofo di campagna* (B.Galuppi), *El gato con botas* (X. Montsalvatge), l'estrena de l'òpera *Atzar* (A. Guinovart), realitzant gires arreu de l'estat espanyol (Córdoba, Sevilla, Santiago de Compostela, La Corunya, Jaca, Gijón, Castelló, Tarragona, Lleida, Girona, Barcelona, etc.).

Ha participat en produccions de l'Òpera de Sabadell i del Festival Internacional de Música de Perelada. També ha interpretat com a solista oratoris de J.S. Bach, A. Campra, J. Haydn, M. Haydn, W. A. Mozart, A. Vivaldi i I.M. Nieva.

Ha participat en el Cicle de Música i Músics de Catalunya organitzat per Euroconcert.

Ha format part del Cor de Cambra del Festival de Música Antiga de la Fundació Caixa de Pensions, dirigit per M. Valdivieso.

Ha participat en produccions del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana, del Coro de la Comunidad de Madrid, del Coro Nacional de España i del Coro de Radio Televisión Española, treballant amb els següents directors : J. Cases, J. Pons, S. Mas i A Leapper.

El juny del 2003 estrena l'espectacle "El nebot d'Offenbach", selecció d'operetes d'aquest autor, que crea i dirigeix juntament amb P. Sagristà (director d'escena), actuant també com a cantant solista, amb gran èxit de crítica i públic.

Entre d'altres activitats professionals ha realitzat enregistraments per a campanyes publicitàries. Ha gravat l'Himne de l'Eurolliga de Bàsquet amb música de J.A. Amargós.

Va participar com a solista, juntament amb la Coral Sant Jordi, en el Casament Reial de la Infanta Cristina a Barcelona. Ha estat professora de cant de la Coral Sant Jordi, el Cor Ciutat de Tarragona i del Conservatori Superior de Música del Liceu. Actualment és professora de cant de l'Orfeó Català del Palau de la Música Catalana.

Montserrat Bertral Ribas, mezzosoprano

Nascuda a Sabadell, es llicencià en Història de l'Art. Va estudiar piano amb Anna Fernández a l'Acadèmia Marshall de Barcelona. Inicià els estudis de cant amb Estrella Estévez a València i posteriorment amb Montserrat Aparici, Mercè Baiget i Enriqueta Tarrés a Barcelona. Ha estudiat interpretació del repertori barroc amb Cristina Miatello a la Civica Scuola de Milà i al Conservatorio dall'Abacco a Verona.

Al 1999 va protagonitzar l'òpera electroacústica d'Eduardo Polonio

Dulce Mal al Festival de Música Contemporània d'Alacant. Ha interpretat *The Sorceress* a *Dido and Aeneas* de Henry Purcell ; *Miss Baggott* a *The little sweep* de Benjamin Britten; *Mrs. Noye* a *The Noye's Flude* de Benjamin Britten; *La Dona* a *Nabí: la porta de Nínive* i *El martiri de Santa Eulalia* de Rafael Subirachs. Ha enregistrat la banda sonora original de la pel·lícula *El Far* de M. Balaguer, amb música d' Eduardo Arbide, i l'òpera *Stabat* de Xavier Maristany i text de Víctor Sunyol.

Quant a oratori ha cantat, entre d'altres, *Jephte* de Carissimi, cantates i motets i la *Passió segons Sant Joan* de J.S.Bach –interpretada a Marostica (Itàlia), *Requiem* de Joseph de Nebra; *The Messiah* de G.F.Händel amb la Scuola San Rocco de Vicenza (Italia); *Foundling Hospital Anthem* de G.F.Händel; *Gloria* d'A.Vivaldi; *Stabat Mater* de G.B.Pergolesi; *Requiem* i *Missa de la Coronació* de W.A.Mozart; *Requiem* de Duruflé i *Te Deum* de Josep Vila i Casañas; aquests darrers enregistrats pel segell discogràfic "La mà de Guido".

Col·labora amb Los músicos de su Alteza de Saragossa, dirigit per Luis Antonio González Marín, amb qui ha cantat a l'Escorial, al XXV Festival de Música Antigua de Daroca; Festival de Santa Isabel de Zaragoza etc i amb la formació de música antiga La molinara. Ha estat membre del cor Lieder Camera de Sabadell i ha col·laborat amb La Capella de Música de Santa Maria del Mar i el Cor de cambra del Palau de la Música Catalana de Barcelona.

Josep Fort, tenor

Ha participat en muntatges de música teatral: *Dido i Eneas*, *Les noces de Fígaro*, *Die Verschworenen* (F. Schubert) i *Babel 46* (X. Montsalvatge) amb l'Aula de Cant del Conservatori de Tarragona - on va estudiar amb Mercè Obiol i Alan Branch; *Happy end* (Weill-Brecht), *Cantabile*, *El Mikado*, *La verbena de la Paloma*, *La bella Helena*, *El rapte del Serrall*, *Les alegres casades de Windsor*, *La corte de Faraón*, amb les companyies del Magatzem i la Cooperativa Obrera Tarraconense, sota la direcció teatral de J. A. Sánchez, Ferran Madico, Cristina Cossials, Ramon Simó i Isabel Soriano, entre altres.

El 2003, sota la direcció de Pere Sagristà i Mercè Baiget, va representar *El nebot d'Offenbach*. El mateix any estrena al Teatre Metropol de Tarragona *El camí del rierol*, espectacle amb els lieder de *Die schöne Müllerin*, amb direcció de Feliu Formosa. L'any 2004 va participar en l'òpera de F. J. Haydn i C. Goldoni *Il mondo della luna*, una coproducció del Teatre Lliure, Teatre del Liceu i Teatro Arriaga, amb direcció musical de Josep Caballé i direcció escènica de Iago Pericot. L'any 2005 ha participat en l'espectacle *Cançons arrevistades del temps de la República* presentat al Teatre Tantarantana.

Amb la pianista Núria Delclòs ha presentat diversos programes de músics i poetes catalans: Apelles Mestres, Morera, Toldrà; Verdaguer, Garcés, Carner, Sagarra... També les cançons de Garcia Lorca i del tàndem Weill-Brecht. D'altra banda, col·labora habitualment en els programes vocals de la JOCRE, orquestra dirigida per David Magrané, en els quals ha interpretat com a solista la *Serenade* de B. Britten, amb David B. Thompson (trompa); la *Nelson Mass* de F. J. Haydn; la *Passió segons Sant Joan* de J. S. Bach (àries), amb el Cor de Cambra de l'Auditori Enric Granados de Lleida. L'any 2005 ha cantat el paper d'Il Fato en la versió concert de l'òpera *Il più bel nome*, d'Antonio Caldara.

Cor Ciutat de Tarragona

Neix l'any 1983 per iniciativa d'un grup de tarragonins vinculats a la cultura musical, i sota els auspicis de l'Ajuntament de la Ciutat. Ha estat dirigit per Francesc Llongueras, Montserrat Ríos i des del 1987 pel director actual, Josep Prats. Així mateix ha tingut com a directors convidats a David Van Asch (Anglaterra), Fernando Eldoro (Portugal), Nestor Enrique Andrenacci (Argentina), Jordi Casas (Catalunya) i Laszlo Heltay (Hongria). Ha comptat amb la col·laboració tècnica de la soprano M. Dolores Aldea i la mezzo Charo García.

El seu repertori inclou música de tots els temps. Cal destacar la *Cantata 142* de J.S. Bach, *Credo i Glòria* de Vivaldi, *Missa S. Johannis Deo* de Haydn, *Spatzenmesse* i *Rèquiem* de Mozart, *Rèquiem* i *Missa Sti. Hieronymi* de M. Haydn, *Himnes de la Coronació* i *Messies* de Händel, *Rèquiem* de Fauré, *Cantata de Sant Nicolau* de Benjamin Britten, algunes d'aquestes obres conjuntament amb els altres cors de l'Associació Cor Ciutat de Tarragona. Per a la interpretació d'aquest repertori ha comptat amb la col·laboració de les orquestres Camerata XXI, Camerata Mediterrània i Orquestra Barroca de Catalunya, entre d'altres. Ha participat en la interpretació de la IX Simfonia de Beethoven en l'onze de setembre/97, al Camp de Mart de Tarragona, en una producció de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, i ha col·laborat en les edicions dels anys 1998 i 1999 del *Messies* de Haendel al Palau de la Música Catalana i el 2000 al Teatre de La Maestranza de Sevilla sota la direcció de Robert King i el patrocini de la Fundació La Caixa. Així mateix ha estrenat el muntatge musical *Ja que tot passa...* sobre textos del poeta Rainer Maria Rilke, sota la direcció escènica de Josep M. Mestres i la col·laboració dels actors Josep Muntanyés i Muntsa Alcañiz, i amb músiques de Paul Hindemith, Darius Milhaud i Josep Prats. També ha participat en els actes commemoratius del 40è aniversari de la Coral Cantiga, interpretant el *Carmina Burana* de Carl Orff a la temporada de l'OBC a l'Auditori Nacional i al Palau de la Música Catalana.

El Cor Ciutat de Tarragona vol fomentar la pràctica coral a la ciutat, raó per la qual ha aixoplugat sota el seu patrocini i dins de l'Associació Cor Ciutat de Tarragona diverses agrupacions: El cor infantil Els Rossinyols, el Jove Cor de Tarragona i el Cor Adagio. Tots ells, i amb l'ambició de projectar la seva activitat als ciutadans tarragonins, organitzen cada tres anys un festival coral internacional: Setmana Cantant de Tarragona. El Cor ha actuat també a les comarques tarragonines, Barcelona, Lleida, València, Astúries, Sevilla, Portugal, Anglaterra i França.

Josep Prats, director

Nascut l'any 1953, Josep Prats va estudiar als conservatoris de Barcelona i Badalona. Ha estudiat direcció amb Antoni Ros Marbà i direcció coral amb Jordi Casas, Erwin List, Laszlo Heltay, Pierre Cao i Michel Corboz.

Va ser responsable tècnic de la Federació Catalana d'Entitats Corals (sota la presidència d'Oriol Martorell) i ha donat classes de cant coral i música de cambra a diversos conservatoris catalans. Actualment té a càrrec seu la Coral Cantiga (Barcelona) i el Cor Ciutat de Tarragona (Tarragona), i ha estat director associat del Cor de Radiotelevisión Española (Madrid). També ha estat convidat a dirigir ocasionalment la prestigiosa Capella de Música de Santa Maria de Mar (Barcelona) i el Cor Nacional d'Homes

d'Estònia. Josep Prats ha treballat en nombrosos festivals corals nacionals i internacionals (França, Bèlgica, Anglaterra, l'Argentina, Xile, Alemanya i Portugal) i en els darrers festivals Europa Cantat (Linz i Nevers). També ha estat membre de jurats de competicions corals nacionals i internacionals (Tolosa, Trelew, Amiens, Riva del Garda, Des Moines, Maasmechelen...), i sovint imparteix cursos de direcció coral a Catalunya, Espanya, França, Holanda, Portugal, Xile, al Brasil i l'Argentina. Ha estat membre del Comitè Musical Permanent de la Federació Europea de Joves Corals-Europa Cantat i director musical dels Cursos Internacionals de Lleida.

En aquests moments és cap de l'equip tècnic de la FCEC i director musical de la Setmana Cantant de Tarragona. En un futur pròxim, participarà en festivals corals que se celebraran a França, Anglaterra, Bèlgica, l'Argentina i Colòmbia.

Jove Orquestra de Cambra de la Ribera d'Ebre

<http://www.geocities.com/Viena/Strasse/3918/>

La Jove Orquestra de la Ribera d'Ebre va nàixer durant l'últim trimestre de 1999 amb l'objectiu de donar una sortida semiprofessional als joves músics de la Ribera d'Ebre, i de ser un estímul pels qui en un futur en vulguin formar part.

L'orquestra disposa d'alumnes i professionals de procedència diversa, com l'Aragó, el Baix Ebre, Baix Camp, Lleida, el Montsià, el Priorat, el Tarragonès i la Terra Alta, consolidant-se com una de les formacions més importants i representatives de la zona. L'actual director de l'orquestra, que ho ha estat des de la seva formació, és David Magrané.

La JOCRE hereta part del seu currículum del que havia estat fins al moment l'Orquestra de l'Escola de Música i Dansa de Móra d'Ebre, una orquestra en funcionament des de l'any 1987 i que havia realitzat concerts a diversos llocs de la geografia catalana, Eslovàquia, Hongria i també a TV3 i Catalunya Ràdio. La formació, durant tot aquest temps, va interpretar obres de C. P. E. Bach, J. S. Bach, Britten, Corelli, Händel, Haydn, Hindemith, Mendelssohn, Mozart, Purcell, Telemann, Vivaldi. Va participar amb solistes com David Thomson, trompa.

La JOCRE va presentar-se el Nadal de 1999 a Flix i Móra d'Ebre amb un programa amb obres de J. C. Bach, Telemann i Haydn. A aquest programa l'han seguit diversos més, amb obres de J.S. Bach, Händel, Haydn, Mendelssohn, Mozart, Geminiani, J.F. Rebel, A. Scarlatti i Vivaldi. Durant aquest temps, ha actuat a diversos llocs de la Ribera d'Ebre i la província. S'ha presentat a Barcelona, a Girona, a Tortosa, a l'Auditori Nacional d'Andorra i al Palau de Congressos de Tarragona. Va participar en el *II Curs Internacional de Música de Tarragona* com a orquestra resident sota la direcció de Salvador Brotons. L'orquestra ha actuat amb formacions com el Cor Nacional de Petits Cantors d'Andorra interpretant el Rèquiem de Mozart, el Cor de Cambra d'Andorra, i el Cor de l'Auditori Enric Granados de Lleida, interpretant la Passió segons Sant Joan de J. S. Bach.

Miquel Desclot, versió poètica del llibret
(www.escriptors.cat/autors/desclotm/)

Escriptor, traductor, conferenciant. Té publicada una extensíssima obra de gènere molt divers: poesia, prosa, teatre, literatura infantil i juvenil, cantates i adaptacions teatrals, versions poètiques i traduccions de prosa i teatre.

Ha fet les versions poètiques de: *A la deriva*, de Vincenzo Cardarelli; *Poesia russa* (amb Elena Vidal); *Cant de mi mateix* (amb Agustí Bartra), de Walt Whitman; *Paraules i últimes coses*, d'Umberto Saba; *L'Abadia de Tintern i altres textos*, de William Wordsworth; *Llibres profètics de Lambeth, I*, de William Blake; *Llibres profètics de Lambeth, II*, de William Blake; *Al nord de Boston*, de Robert Frost; *Per tot coixí les herbes (de la lírica japonesa)*; *Saps la terra on floreix el llimoner?* (Dant, Petrarca, Miquelàngel); *Poesies*, de J. W. Goethe; *El jardí de les malícies*, de la poesia eròtica universal; *Preversions*, de Jacques Prévert; *Tria de sonets*, de Francesco Petrarca; *De tots els vents. Selecció de versions poètiques*. I les traduccions següents per a obres representades en els principals teatres de Catalunya: *Les mamelles de Tirèsies*, de Guillaume Apollinaire; *El ventall*, de Carlo Goldoni; *Història del soldat*, de C.F. Ramuz/Igor Stravinsky; *El barber de Sevilla*, de Beaumarchais/G. Rossini; *Amfitrió*, de Molière; *La tempesta*, de Shakespeare; *Pierrot lunaire*, de Giraud-Schönberg; *Macbeth*, de Shakespeare; *Teatre complet-I*, de Molière (edició i traducció parcial); *Romeu i Julieta*, de Shakespeare; *Otel·lo*, de Shakespeare.

Entre els premis rebuts per les seves obres destaquen: Premi Màrius Torres, de poesia, 1972; Premi Lola Anglada, de narrativa infantil, 1985; Premi Josep Maria de Sagarra, de traducció teatral, 1985; Premi Pere Quart, de literatura satírica i d'humor, 1987; Premi de la Generalitat a la millor traducció en vers, 1988; Premio Nacional de traducció de literatura infantil, del Ministerio de Cultura, 1988; Premi Crítica Serra d'Or de llibres de memòries, 1993; Premi Crítica Serra d'Or de poesia per a infants, 1993; Premi Cavall Verd de traducció poètica, 1996; Premi Caixa de Girona dels Premis Ciutat d'Olot, 1997; Premi Crítica Serra d'Or de traducció, 2000; Premi Jaume Vidal i Alcover de projectes de traducció, 2000; Premio Nacional de literatura infantil, del Ministerio de Cultura, 2002.

Ha escrit també assaig sobre música (*L'edat d'or de la música*, Manresa, Angle Editorial, 2003) i és especialista en el coneixement i anàlisi de la relació entre la música i les diverses arts, i de manera singular la poesia.

El seu últim treball ha estat la traducció d'*Otel·lo*, de Shakespeare, per al Teatre Lliure (Barcelona, 2006).

Drama9

Drama9 és una associació que, des de Tarragona, té com a objectiu la promoció de l'activitat artística d'interès general, que faci possible presentar espectacles de qualitat, comptant amb els artistes d'aquí. D'altra banda, Drama9 parteix de la convicció que hi ha un gran nombre d'artistes amb preparació que no troben en la situació actual gaires possibilitats de desenvolupar les seves habilitats. Aquesta proposta obre també un camí que facilita la participació d'aquests professionals en noves creacions.

Il Più bel nome és la segona proposta artística de Drama9. L'any 2003, amb el suport de l'Ajuntament de Tarragona, va presentar al Teatre Metropol l'espectacle [El camí del rierol](#), un concert espectacle basat en el cicle de cançons *Die schöne Müllerin* (La bella molinera) de Franz Schubert, amb direcció escènica de Feliu Formosa.

Il più bel nome, vist pels seus directors

Josep Maria Mestres, director d'escena

Més que dir que *Il più bel nome* sigui una òpera conjuntural, gairebé es podria afirmar que es tracta de "la conjuntura" feta òpera: un espectacle estrenat l'any 1708, amb motiu de les esposalles del rei Carles III per honorar la nova reina, Elisabetta Cristina, per lloarla i cantar-ne les excel·lències.

D'entrada sembla que els trets hagin d'anar per una altra banda. Una mena de McGuffin a l'estil del mestre Alfred Hitchcock. Ens trobem als Llimbs on s'hi desenvolupa l'etern debat entre el plaer i la virtut, la bellesa i l'ètica, l'hedonisme i l'ascetisme: entre Venus i Juno. Els seus respectius adoradors, Paris i Hèrcules, ens canten les seves excel·lències i s'erigeixen en estendards dels seus bells noms... Sembla que la reunió de les dues deesses i els seus chevaliers servants es reduirà a un bonic i edificant debat filosòfic, però ben aviat ens adonem de l'ensarronada. La "festa" tenia un altre motiu. Tot d'una apareix El Fat i ens revela el veritable objectiu de la vetllada. Tot plegat s'ha organitzat per cantar les lloances d'Elisa sense cap tipus de pudor ni vergonya. Per vendre el seu nom, la seva imatge... Perquè comprem la seva "idea".

Però avui... ara i aquí, com es menja tot això? Només pel fet de tractar-se de la primera òpera estrenada al nostre país, per la bellíssima música d'Antonio Caldara, per la poesia de les paraules de Pietro Pariati ja valdria la pena l'esforç de dur a escena *Il più bel nome*. Però més enllà d'aquestes consideracions, la posada en escena de *Il più bel nome* en ple segle XXI pot desvetllar altres qüestions més o menys amagades, però contingudes en el seu plantejament.

A qui volem adorar avui? Cal adorar algú? O podem viure només estimant, respectant, tenint cura dels que tenim a la vora, cercant la felicitat, la pau i el benestar propi i el de l'altre. Prescindint d'ideologies i religions que se'ns han demostrat insuficients, han caigut, s'han anat desdibuixant, o, en el millor dels casos, no han acabat d'avançar al ritme dels temps ni de la demanda social...

Estiguem alerta! En qualsevol moment ens poden enxampar a traïció i ens poden "col·locar" un nou bell nom. Ens poden vendre una nova Elisa. De fet els mitjans de comunicació no paren de bombardejar-nos amb noves i brillants consignes. No comprem la nova Elisa si no la volem realment. Això d'adorar és una cosa molt feixuga i només ho podem fer si ens assegurem que realment val la pena, ¿oi?

David Magrané, director musical

La sensació que vaig tenir quan vaig veure per primera vegada la còpia del manuscrit d'*Il più bel nome* al despatx del senyor Antoni Negre i Villavecchia va ser una barreja d'excitació des del punt de vista històric, i de reserva pel que feia a la part estrictament musical, ja que el que sabia de l'obra fins llavors era el que es pot llegir en alguns llibres d'història de la música: que es tractava d'una obra escrita per encàrrec per un compositor, Caldara, que, tot i ser relativament conegut dintre del món musical, no ha passat a la història amb la mateixa dimensió que ho han fet altres col·legues contemporanis seus.

Aquest prejudici inicial va quedar en no res al cap de pocs moments. Mentre anava passant els fulls d'una còpia d'una cal·ligrafia impecable, anava descobrint com d'important havia d'haver estat per a Caldara aquell encàrrec. L'obra és rica, variada pel que fa a les sonoritats (molt poques àries d'un mateix personatge repeteixen instrumentació), i la plantilla instrumental que demana és més àmplia que la que, posem

per cas, Händel solia utilitzar en les seves obres. Tenint en compte que Il più bel nome dura aproximadament la meitat d'una òpera barroca estàndard, ens adonem que aquesta diversitat tímbrica és una de les seves virtuts. Si hi afegim la facilitat de Caldara per a crear melodies atractives i la participació del millor llibretista del moment com a autor del text, el resultat no pot ser altre que una obra rodona i molt interessant des del punt de vista musical.

Precisament aquesta varietat sonora és la que, des del primer moment, em va fer pensar en una manera diferent de presentar l'obra. Per a la gent que formem part del projecte, el fet de portar Il più bel nome a un escenari actual també duia implícita la necessitat de crear un espectacle global, defugint la representació d'òpera tradicional a la qual estem més o menys acostumats. L'orquestra havia de ser-ne una part essencial i no podia quedar relegada a un paper d'acompanyament d'uns solistes vocals des d'un fossat anònim. La pràctica barroca d'utilitzar diferents grups de baix continu per a acompanyar diferents personatges o situacions també es va tenir en compte i, pensant a més en les particulars característiques arquitectòniques del teatre modernista on havia de lloc la representació, tot plegat va portar-me a dissenyar una mena de deconstrucció sonora de la partitura, de manera que, situant els instruments a diferents nivells, a més d'obtenir un efecte plàstic molt suggestiu, es posa de relleu tota aquesta riquesa tímbrica que l'obra conté, i alhora es crea una relació poètica entre l'orquestra i l'acció dramàtica.

Amb tots aquests elements en joc, estic convençut que ressuscitar aquesta obra després de tres-cents anys no és només un exercici de recuperació del nostre patrimoni musical – necessari, d'altra banda–, sinó també una proposta escènica que pot ser entesa perfectament des de la nostra perspectiva actual, fent-nos reviure, ni que sigui per uns instants, un dels moments cabdals de la història del nostre país.

Fitxa tècnica

LUMINOTÈCNIA

- 24 PCs 1kW
- 16 retalls 1kW
- 11 retalls 2kW
- 7 panorames asimètrics 1kW
- 4 carrers de dansa
- 48 canals de dimmer
- 2 canons de seguiment
- taula programable amb seqüència

TARIMES

- 2 plataformes 2x1m a 2,00m d'altura
- 4 plataformes 2x1m a 1,60m d'altura
- 6 plataformes 2x1m a 1,20m d'altura
- 3 plataformes 2x1m a 0,80m d'altura
- 5 plataformes 2x1m a 0,40m d'altura
- 1 escala per accedir a 2,00m d'altura
- 1 escala per accedir a 1,60m d'altura
- 3 plataformes 2x1m d'avancer a la corbata, fins el nivell de l'escenari
- 2 plataformes 2x1m a 0,80m menys que les anteriors
- 4 plataformes 2x1m a 0,40m davant la corbata

MAQUINÀRIA

- Pinta complerta
- 4 barres electrificades a 1,20m; 2,70m; 4,20m i 6m de boca
- cambra negra
- ciclorama

ALTRES

- Ordinador portàtil amb Windows XP i Office XP
- Projector de senyal d'ordinador
- Espai projectable 3 x 3m